

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2107/2553

พนักงานอัยการประจำศาลแขวงสุรินทร์โจทก์ นายประยงค์หรือยงค์ ประสานงามจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ, ป.ที่ดิน มาตรา 9, ป.ที่ดิน มาตรา 108, ป.วิ.อ. มาตรา 193, ป.ที่ดิน มาตรา 8, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2510 ถึงวันที่ 15 กรกฎาคม 2545 จำเลยเข้ายึดถือที่ดินสาธารณประโยชน์ อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งประชาชนใช้ร่วมกัน ตามคำฟ้อง จำเลยเข้ายึดถือครอบครองที่พิพาทก่อนวันที่ 4 มีนาคม 2515 อันเป็นวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2515 ที่แก้ไขเพิ่มเติม ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ ใช้บังคับ การครอบครองที่ดินพิพาทของจำเลยนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2510 ตลอดมาเป็นการครอบครองสืบเนื่องมาจากการเข้ายึดครอบครองในครั้งแรก เมื่อ ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า นับตั้งแต่วันที่ที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับผู้กระทำการฝ่าฝืน มาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุก ฯลฯ เช่นนี้ การกระทำของจำเลยจึงไม่อาจมีความผิดฐานเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตาม ป.ที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ ได้ ส่วนความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตาม ป.ที่ดิน มาตรา 9, 108 นั้น แม้โจทก์บรรยายฟ้องและนำสืบว่า วันที่ 27 ธันวาคม 2544 พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้จำเลยออกจากที่ดินพิพาทภายใน 90 วัน จำเลยซึ่งรับหนังสือดังกล่าวแล้วไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ตามฎีกาของโจทก์กลับไม่ได้ระบุข้อเท็จจริงโดยย่อหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความผิดฐานนี้ขึ้นอ้างเพื่อคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ที่ยกฟ้องโจทก์ว่าไม่ชอบอย่างไร ฎีกาของโจทก์ที่ขอให้ลงโทษตามฟ้อง อันหมายถึงขอให้ลงโทษจำเลยฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตาม ป.ที่ดิน มาตรา 9, 108 ด้วยนั้น จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 193 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225 และมาตรา 216

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 8, 9, 108, 108 ทวิ และให้จำเลยและบริวารของจำเลยออกไปจากที่ดินซึ่งเข้าไปยึดถือครอบครองดังกล่าว จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 (1), 108 วรรคหนึ่ง และ 108 ทวิ วรรคสอง เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 90 จำคุก 6 เดือน ปรับ 3,000 บาท และให้จำเลยกับบริวารของจำเลยออกไปจากที่ดินซึ่งเข้าไปยึดถือครอบครองดังกล่าว ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยต้องโทษจำคุกมาก่อน เห็นควรให้โอกาสจำเลยกลับตนเป็นพลเมืองดีสักครั้ง โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 จำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิจารณากลับ ให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามคำแก้ฎีกาของจำเลยก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์ทุ่งโครอยหรือไม่ โดยโจทก์อ้างว่าที่สาธารณประโยชน์ทุ่งโครอยมีการประกาศเป็นเขตหวงห้ามเพื่อใช้เป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่

วันที่ 12 มีนาคม 2468 ต่อมาวันที่ 5 กรกฎาคม 2533 กรมที่ดินได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เพื่อแสดงเขตของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นว่ามีรูปลักษณะอย่างไร เนื้อที่ที่ตั้งเป็น อย่างไรและใช้เพื่อประโยชน์อะไร ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและรูปแผนที่แสดงเขต ด้านหลังหนังสือสำคัญนั้น ต่อมาวันที่ 18 ตุลาคม 2544 นายเที่ยง นายช่างรังวัด 6 ประจำ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้ทำการรังวัดที่สาธารณประโยชน์ทุ่งโครอยปรากฏ ว่าจำเลยทำนาล้ำเข้าไปในเขตที่สาธารณประโยชน์ทุ่งโครอยเป็นเนื้อที่ 2 ไร่ 2 งาน 10 ตารางวา ตามรูปแผนที่ ส่วนจำเลยอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครอง ที่ดินที่นางเกื่อน มารดาของจำเลยแจ้งการครอบครองไว้ ซึ่งได้ทำนาในที่ดินดังกล่าวตลอดมาและ จำเลยได้รับมรดกตกทอดมาจากนางเกื่อน เมื่อการประกาศให้ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งโครอยเป็น เขตหวงห้ามได้กระทำมาตั้งแต่ปี 2468 ก่อนที่มารดาของจำเลยจะยื่นแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ประมาณ 30 ปี ซึ่งต่อมาได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและทำรูปแผนที่ไว้ การดำเนินการ ดังกล่าวล้วนเป็นการจัดทำโดยทางราชการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐทำไปตามอำนาจหน้าที่ของ ตน ส่วนแบบแจ้งการครอบครองที่ดินเป็นเพียงเอกสารที่ผู้ครอบครองที่ดินทำยื่นต่อเจ้าพนักงาน เพื่อแสดงที่ดินที่อยู่ในความครอบครองโดยประมาณเท่านั้น ทั้งจำเลยเบิกความว่าจำเลยไม่ทราบ ว่าที่ดินพิพาทจะเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ทุ่งโครอยหรือไม่ เช่นนี้ ข้อเท็จจริงจึง รับฟังได้ว่าที่ดินพิพาทที่จำเลยทำนาตามรูปแผนที่เป็นส่วนหนึ่งของที่ดินที่สาธารณประโยชน์ทุ่งโครอยจริง อย่างไรก็ตาม แม้ที่ดินพิพาทที่จำเลยเข้าไปยึดถือครอบครองจะเป็นที่สาธารณสมบัติของ แผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันโดยจำเลยมิได้มีสิทธิครอบครองและไม่ปรากฏว่าจำเลย ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่โจทก์บรรยายฟ้องว่าเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2510 ถึงวันที่ 15 กรกฎาคม 2545 จำเลยเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินพิพาท ฉะนั้นตามคำฟ้อง จำเลยจึงเข้าไป ยึดถือครอบครองที่ดินพิพาทก่อนวันที่ 4 มีนาคม 2515 อันเป็นวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2515 ที่แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 108 ทวิ ใช้บังคับ ทั้งการครอบครองที่ดินพิพาทของจำเลยนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2510 ตลอดมาก็เป็น การครอบครองสืบเนื่องมาจากการเข้ายึดถือครอบครองในครั้งแรก เมื่อมาตรา 108 ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ต้อง ระวางโทษจำคุก ฯลฯ เช่นนี้ การกระทำของจำเลยจึงไม่อาจมีความผิดฐานเข้าไปยึดถือครอบครอง ที่ดินอันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ ที่โจทก์ ขอให้ลงโทษได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่าจำเลยรู้หรือไม่ว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เนื่องด้วยไม่อาจเปลี่ยนแปลงผลของคำพิพากษา ในความผิดฐานนี้ได้ สำหรับความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 นั้น แม้โจทก์ได้บรรยายฟ้องและนำสืบว่าวันที่ 27 ธันวาคม 2544 พนักงานเจ้าหน้าที่มี หนังสือแจ้งให้จำเลยออกจากที่ดินและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างภายในระยะเวลา 90 วัน จำเลยซึ่งรับ หนังสือดังกล่าวแล้วไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหนังสือและใบตอบรับไต่ถาม แต่ตามฎีกาของโจทก์กลับไม่ได้ระบุข้อเท็จจริงโดยย่อหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความผิดฐานนี้ขึ้น อ้างอิงเพื่อคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ที่ยกฟ้องโจทก์ว่าไม่ชอบอย่างไร ดังนั้นฎีกาของ โจทก์ที่ขอให้ลงโทษจำเลยตามฟ้องอันหมายถึงขอให้ลงโทษจำเลยฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ด้วยนั้น จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา 193 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225 และมาตรา 216 ศาลฎีกาไม่

รับวินิจฉัยในความผิดส่วนนี้และเห็นพ้องด้วยในผลที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายกฟ้องโจทก์
ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

วิรุฬห์ แสงเทียน · ประเสริฐ โอนพรัตน์วิบูล · นิยุต สุภัทรพาหิรผล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2107/2553>